

23.5.2021

Neděle svatodušní

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a společenství Ducha svatého se všemi námi! Amen.

„Přiznejte Hospodinu, synové Boží, přiznejte Hospodinu slávu a sílu... Hospodinův hlas burácí nad vodami, zahřimal Bůh slávy, Hospodin nad mocným vodstvem... Hospodinův hlas křeše plameny ohně... Hospodin dává svému lidu sílu, Hospodin žehná svůj lid pokojem.“ Žalm 29

Píseň 667 (= Svítá 373) *Vítězi k poctě zpívejme*

Modlitba: Pane, Tvůrce nových a překvapivých věcí, ty, který promlouváš k lidským srdcím, dej nám odvahu rozestřít plachty naší víry vichru Tvého Ducha, ať se vydáme na cestu vstříc Tvému království. Přiznáváme malost svého ducha, svou touhu po falešném bezpečí v závětrí, po chůzi spolu s davem na široké cestě, svůj hřích nedůvěry vůči Tvému slovu. Naší nadějí je Tvé odpuštění a Tvůj dar nové (obnovené a čerstvé) víry. Tak na Tebe očekáváme. Pane, přijď. Amen.

Čtení: Ez 11,14-25

Píseň 675 (= Svítá 278) *Přijď již, přijď Duchu Stvořiteli*

Text: Sk 2,1-13

Kázání:

Jakého jsme ducha? Tu otázku si kladu nejen o svatodušních svátcích. Kladu ji sám sobě, svému sboru, církvi. Jakého jsme ducha? Z jakých zdrojů žijeme? Čím žijeme? Naše společenství je živý organismus. A podobně jako člověk je tělo, duše a duch, tak i sbor a církev. Tělo jsou hmotné podmínky, počty členů, kostelů, aktiva a pasiva. Duše jsou nálady, vůle, paměť, intelekt. Duch je víra, naděje, touha po smyslu, nejhlubší motivace našeho bytí. Jakého jsme ducha? Jsme ducha Kristova? Potkává se jeho Duch s naším? Čerpá náš duch z jeho Ducha? Z Ducha svatého?

V tom příběhu o seslání Ducha svatého nás asi nejprve zaujmou vnější doprovodné úkazy. Vichr a ohnivé jazyky. Spouští se z nebe a na každém z nich (asi na každém z apoštolů) spočine jeden. Tušíme, že to není popis materiální skutečnosti. Oheň na hlavě by patrně měl jiné následky než ty zde popisované. Ohnivé jazyky jsou viděním, zjevením, mají symbolický význam. Oheň je znamením Hospodinovy přítomnosti. Je to živel, síla člověkem nezkrocená. Hořící keř (který neshoří!) osloví Mojžíše, povolá ho, aby vyvedl Boží lid z otroctví. Oheň provází uzavírání smlouvy mezi Hospodinem a jeho lidem na hoře Sinaj. Jan Křtitel se považuje za pouhého předskokana: „Já vás křtím vodou. Přichází však někdo silnější než já... on vás bude křtít Duchem svatým a ohněm. Lopata je v jeho ruce, aby pročistil svůj mlat a pšenici shromáždil do své sýpky; ale plevy spálí ohněm neuhasitelným.“ (L 3,16-17) Oheň čistí, zbavuje příměsí, nechává jen to, co je cenné. Ryzí kov, čisté zrno. Vyjeví pravdu.

Seslání Ducha svatého je okamžikem pravdy. Tak jako setkání s pozemským Ježíšem byla okamžikem pravdy. Pravdy o člověku - vyjevila se při nich lidská bída, strach, pýcha, přetvářka, také osamělost, obtížené svědomí, touha po přijetí, po lásce. A pravdy o Bohu – vyjevily se Boží smutek nad tvrdostí lidského srdce a Boží otevřenost pro zraněné lidské srdce.

Z tohoto jednoho nebeského zdroje vychází očištný plamen, ale rozděluje se, na každém z apoštolů spočine jeden z ohnivých jazyků a oni promlouvají různými jazyky. Stejný zdroj a stejný obsah nabývá různých podob podle toho, jak kdo potřebuje. A každý v tom rozmanitém zástupu já: já rozumím! Tohle k mému srdci promlouvá mým jazykem. (Kralický překlad říká, že každý slyšel apoštoly promlouvat svým „přirozeným“ jazykem.) V tom příběhu je vše ve zkratce líčeno jako věc okamžiku, ale čtu ten příběh i v tomhle symbolicky. Učit se najít ten pravý, přirozený jazyk pro každého, koho

chceme oslovit, může stát i nějaké úsilí a čas. Jako Konstantin a Metoděj před svou cestou na Velkou Moravu studovali staroslověnštinu. A nejde jen o cizí jazyk v tomto smyslu. Ale hledání společné řeči i s tím, kdo mluví stejnou mateřštinou. Vidím jako poslání, tedy misi, misii církve naslouchat s empatií. Bývá zvykem v těchto časech řešit problémy pomocí projektů. Vznikají také misijní projekty. Ale tím prvním předpokladem je naše ochota s empatií naslouchat jednotlivcům, porozumět, hledat společnou řeč. Co je pro jednoho srozumitelné, je pro druhého nesrozumitelné. Každý se potřebujeme s živým Kristem potkat jinak.

Ohnivý jazyky vycházejí z jednoho zdroje, rozdělují se, oslovují každého jinak – ale tihle oslovení nakonec vytvářejí jedno společenství. Jsou spolu, dokáží být spolu. Je to tím, že jsou tu různé jazyky, ale stejný obsah. Ježíš Kristus. Jeho Duch. Zdá se mi, že někdy jako bychom to měli v církvi naopak. Užíváme stejný jazyk, mluvíme třeba o hříchu a o lásce, ale mám přitom pocit, jako by ten obsah byl pro každého z nás jiný. A někdo, kdo má úplně jiný slovník, jako by mi byl tím, o čem žije, blíže....

Svatodušní příběh dává naději na zázrak porozumění, ale obsahuje i možnost neporozumění. Co je pro jedny zapalující, strhující, je pro jiné odpuzující. Jsou opilí! To je odmítnutí, distance. Pohrdání. Je možné tomu rozumět tak, že apoštolové mluvili v extázi, vzrušeně, blábolili jako by si po ránu popili burčáku. Ale mně se tenhle výklad zdá povrchní. Příběh je symbolickou zkratkou. Opilost není ve vnějším projevu, ale v obsahu. Někteří posluchači se apoštolům neposmívají proto, že by se jim pletli jazyky. Blábolem je pro ně zvěst o Ježíši Kristu, tom Ukřižovaném a Vzkříšeném. Bláznovství kříže. Je to padesát dnů od Velikonoc, kdy byl Ježíš jako rouhač a zločinec ukřižován. A tihle se k němu hlásí jako ke zdroji pravého života, jako k tomu duchu, který dává víru a naději, nejhlubší smysl jejich bytí. Ztrácejí rozum, ztrácejí sebezáchovné pudry, nejsou normální, mluví beze strachu, bez taktizování, bez podbízení vůči komukoli, třeba i vůči mocným, vlivným, zbožným. Vlastně taky tihle posluchači rozumějí správně. Ale nechtějí jít touhle cestou.

Je svatodušní událost jednorázová? Církev dostala dar Ducha svatého a teď s ním žije? Má ho? Ano i ne. Chápu to podobně jako událost Kristova vzkříšení. Jako bychom s ní nebyli hotovi, jako bychom ji potřebovali znovu pochopit, anebo spíše dostat darem. Potřebujeme se znovu nadechnout, protože náš duch vadne, vyvane. Anebo zatuhne, zasmrádne a my potřebujeme, aby nám někdo otevřel okna, vyvětral. Přijď, Duchu svatý, přijď! Amen.

Píseň 678 Jeden Pán, jedna víra

Křest Radky Malik a Radka Malik

Píseň (Svítá) 120 Jednou budem dál

Večeře Páně, přímluvná modlitba, Otče náš

Ohlášky, sbírka

Píseň 365 Prosme Ježíše milého

Poslání: 1 K 3,9-16

Požehnání

Píseň 366 Zavítej k nám, Duchu svatý